

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол № 10 від
«11» червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОПЕДЕВТИКА ПСИХІАТРІЇ

Освітній рівень: Другий (магістерський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>80</u>	<u>120</u>	<u>3</u>

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», Спеціальність С4 Психологія, затвердженої вченою радою ЗФУУ (протокол № 10 від «11» червня 2025 року).

Програму навчальної дисципліни розробив:

кандидат медичних наук,
доцент кафедри психології,

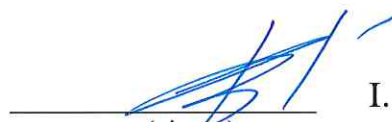

(підпис)

А. Бондарчук

Робочу програму обговорено та затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 9 від “21” травня 2025 року

Завідувач кафедри психології


(підпис)

І. Клименко

Гарант ОПІ «Психологія»


(підпис)

М. Великодна

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 4	Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	Статус дисципліни Вибіркова Мова навчання українська	
Модулів - 4	Спеціальність: С4 Психологія Освітньо-професійна програма «Психологія»	Рік підготовки	
		1-й	
Змістових модулів - 3		Семестр	
			2-й
Загальна кількість кредитів/годин - 4/120		Лекції (год.)	
		20	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 год.;	Ступень вищої освіти - Магістр	Практичні (год.)	
		20	
		Самостійна робота(год.)	
		80	
		Всього	
		120	
		Вид контролю	
			Залік

2.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни "Пропедевтика психіатрії" є формування у здобувачів освіти базових знань про основи психічного здоров'я, клінічну картину основних психічних розладів, принципи психіатричної діагностики, а також ознайомлення з етичними та юридичними аспектами взаємодії з особами, які мають психічні порушення. Дисципліна спрямована на підготовку фахівця до компетентної міжпрофесійної співпраці в галузі охорони психічного здоров'я.

2.2. Завдання вивчення дисципліни "Пропедевтика психіатрії"

Завдання спрямовані на формування високого рівня професійної компетентності у здобувачів освіти, які зможуть ефективно працювати в галузі охорони психічного здоров'я:

1. Формування базових уявлень про структуру, функції та клінічні межі психіатрії як медичної та міждисциплінарної галузі.
2. Ознайомлення з основними групами психічних розладів, їх симптомами, синдромами, клінічними проявами та загальними принципами класифікації (МКХ-11, DSM-5).
3. Навчання методам визначення психічного статусу: спостереження, бесіда, інтерв'ювання — для попереднього розпізнавання змін психічного стану.
4. Розвиток навичок диференційованого підходу до осіб із психічними порушеннями: розпізнавання ознак психопатології, розуміння ступеня її вираженості та впливу на поведінку.
5. Засвоєння етичних та правових принципів взаємодії з пацієнтами психіатричного профілю, включаючи дотримання стандартів конфіденційності, поваги до гідності особи та міждисциплінарної відповідальності.
6. Підготовка до конструктивної взаємодії з фахівцями психіатричного профілю в системі охорони психічного здоров'я (лікарями-психіатрами, медичними психологами, психотерапевтами, медсестрами, соціальними працівниками тощо).

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

ЗК5. Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК12. Здатність інтегрувати знання суміжних наук (медицини, соціології, педагогіки тощо) для поглибленого

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Набуття студентами компетентності з курсу можливе за актуалізації їхніх знань з дисциплін «Загальна та диференційна психологія». Вивчення дисципліни є передумовою вивчення «Клінічна психологія. Клінічна психодіагностика», «Загальна та диференційна психопатологія» та успішним складанням «Атестаційного екзамену».

Для успішного засвоєння дисципліни «Пропедевтика психіатрії» студенти повинні мати ґрунтовні знання з таких предметів:

Пререквізіти:

- Загальна та диференційна психопатологія – розуміння механізмів психічних розладів та їх класифікації.
- Клінічна психологія. Клінічна психодіагностика – навички психодіагностики та аналізу психічних станів.
- Основи психофармакології – знання впливу медикаментозного лікування на психічний стан пацієнтів.
- Фундаментальні принципи нейронаук та психогенетики – розуміння біологічних основ психічних порушень.
- Етичні, практичні та правові засади роботи психолога – професійні стандарти та правові аспекти роботи у психіатрії.

Постреквізіти:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та практиках:

- Доказова практика в психології і психотерапії – оцінка ефективності психіатричних втручань на основі наукових даних.
- Травмотерапія та кризове консультування – робота з пацієнтами, які мають психіатричні розлади внаслідок травматичних подій.
- Психологія та психотерапія в системі охорони здоров'я – інтеграція психіатричних знань у роботу психологів у медичних установах.
- Практика під супервізію – застосування психіатричних знань у практичній роботі під керівництвом досвідчених фахівців.
- Переддипломна практика зі спеціальності «Психологія» – використання знань пропедевтики психіатрії у дипломних дослідженнях та професійній діяльності.

2.5. Результати навчання

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН12. Застосовувати основні психологічні технології, процедури і техніки впливу з психокорекційною метою на рівні індивіда, групи, соціуму, а також розв'язання соціальних конфліктів і профілактики кризових станів клієнта.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до психіатрії та основи психічного статусу

Тема 1. Предмет і завдання психіатрії. Історичні етапи розвитку

Огляд розвитку психіатрії як галузі медицини та науки. Розмежування нормального й патологічного психічного стану. Сучасні уявлення про психічне здоров'я та мультидисциплінарність у психіатричній практиці.

Тема 2. Методи психіатричного дослідження. Оцінка психічного статусу

Основні методи клінічного обстеження: спостереження, інтерв'ю, аналіз поведінки, тестування. Поняття психічного статусу. Структура психічного статусу: орієнтування, пам'ять, мислення, емоції, воля, сприймання, самосвідомість.

Тема 3. Класифікація психічних розладів

Огляд класифікацій психічних захворювань (МКХ-11, DSM-5). Поняття про синдром, діагноз, розлади в межах норми та патології. Етичні аспекти діагностики.

Змістовий модуль 2. Основні клініко-психопатологічні синдроми та розлади

Тема 4. Афективні та тривожно-депресивні розлади

Опис депресивних, маніакальних, тривожних, obsесивно-компульсивних станів. Клінічна картина, динаміка, можливості супроводу в межах психологічної практики.

Тема 5. Психотичні розлади

Психотичні синдроми: маячення, галюцинації, порушення логіки мислення. Діагностичні критерії та типові помилки в розпізнаванні. Поняття про шизофренічний спектр.

Тема 6. Органічні, соматоформні та психосоматичні розлади

Клініка органічних уражень мозку (деменція, делірій). Розлади, пов'язані з тілесними симптомами без органічної основи. Взаємозв'язок тіла та психіки.

Змістовий модуль 3. Правові, етичні та міждисциплінарні аспекти психіатрії

Тема 7. Основи психіатричної допомоги в системі охорони здоров'я

Психіатрична служба в Україні. Амбулаторна та стаціонарна допомога. Порядок госпіталізації. Консультації психологів у психіатричних закладах.

Тема 8. Етичні та правові аспекти взаємодії з психічно вразливими пацієнтами

Права пацієнтів. Інформована згода. Примусове лікування. Особливості спілкування з людьми з психічними розладами з точки зору гуманістичного підходу.

Тема 9. Міждисциплінарна взаємодія у сфері психічного здоров'я

Співпраця між психологами, психіатрами, соціальними працівниками, психотерапевтами. Алгоритми направлення, спільне ведення випадків, обмін інформацією з дотриманням конфіденційності.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів, лекційних тем і тем практичних занять	усього	л.	пр	с.р.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Вступ до психіатрії та основи психічного статусу				
Тема 1. Предмет і завдання психіатрії.	11	2	2	7
Тема 2. Методи психіатричного дослідження.	12	2	2	8
Тема 3. Класифікація психічних розладів	9	2	2	5
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>	32	6	6	20
Змістовий модуль 2. Основні клініко-психопатологічні синдроми та розлади				
Тема 4. Афективні та тривожно-депресивні розлади	16	3	3	10
Тема 5. Психотичні розлади	16	3	3	10
Тема 6. Органічні, соматоформні та психосоматичні розлади	14	2	2	10
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>	46	8	8	30
Змістовий модуль 3. Правові, етичні та міждисциплінарні аспекти психіатрії				
Тема 7. Основи психіатричної допомоги в системі охорони здоров'я	14	2	2	10
Тема 8. Етичні та правові аспекти взаємодії з психічно вразливими пацієнтами	13	2	1	10
Тема 9. Міждисциплінарна взаємодія у сфері психічного здоров'я	13	2	1	10
<i>Разом за змістовним модулем 3</i>	40	6	4	20
Залік	2		2	
Усього, годин	120	20	20	80

5. Тематика практичних та занять з дисципліни «Пропедевтика психіатрії»

Тема 1. Предмет і завдання психіатрії (2 год.)

Практичне заняття 1.1: Основи психіатрії як медичної дисципліни

- Обговорення поняття психічного здоров'я та психічного захворювання.
- Визначення меж між нормою та патологією.
- Ознайомлення з функціями психіатрії в системі охорони здоров'я.
- Вивчення ролі фахівців (психіатр, психолог, психотерапевт) у психіатричній допомозі.

Практичне заняття 1.2: Історичні аспекти розвитку психіатрії

- Хронологічний огляд основних періодів розвитку психіатрії (від антикварної медицини до сучасності).
- Вивчення змін у ставленні суспільства до психічно хворих.
- Аналіз основних психіатричних шкіл та постатей (Пінель, Фрейд, Крепелін, Блейлер, Ясперс тощо).

Тема 2. Методи психіатричного дослідження (2 год.)

Практичне заняття 2.1: Вивчення клінічного інтерв'ю та бесіди

- Тренінг навичок активного слухання, емпатичної відповіді.
- Моделювання ситуацій інтерв'ю з пацієнтом.

- Визначення структури бесіди: відкриті запитання, уточнення, завершення.

Практичне заняття 2.2: Оцінка психічного статусу

- Ознайомлення з параметрами оцінки психічного статусу: орієнтація, пам'ять, увага, мислення, емоції, воля, самосвідомість.
- Практика заповнення стандартного бланка психічного статусу на основі опису умовного клінічного випадку.
- Аналіз відеофрагментів чи кейсів для формування первинного висновку.

Тема 3. Класифікація психічних розладів (2 год.)

Практичне заняття 3.1: Ознайомлення з міжнародними класифікаціями (DSM-5, МКХ-11)

- Порівняльний аналіз структур МКХ-11 і DSM-5.
- Практика кодування найпоширеніших психічних розладів.
- Розбір діагностичних критеріїв тривожного, депресивного та психотичного розладів.

Практичне заняття 3.2: Диференційна діагностика на основі синдромального підходу

- Робота з клінічними описами: визначення провідного синдрому.
- Визначення діагностичних меж між різними групами розладів.
- Обговорення ролі психопатологічного аналізу у встановленні попереднього діагнозу.

Тема 4. Афективні та тривожно-депресивні розлади (3 год.)

Практичне заняття 4.1: Клінічна характеристика депресивного та маніакального синдромів

- Симптоми та етапи афективних розладів.
- Визначення структури емоційних порушень.
- Розбір клінічних випадків (опис/відео): виявлення афективних синдромів.

Практичне заняття 4.2: Тривожні розлади в клінічній практиці

- Критерії діагностики GAD, панічного розладу, соціофобії.
- Роль психолога в супроводі осіб із тривожними розладами.
- Розпізнавання рівня тривоги (шкали Гамільтона, Бека).

Тема 5. Психотичні розлади (3 год.)

Практичне заняття 5.1: Галюцинації, маячення, розлади мислення

- Види психотичних симптомів, їх характеристика та диференціація.
- Робота з кейсами: встановлення провідного психотичного синдрому.
- Формулювання короткого психіатричного висновку.

Практичне заняття 5.2: Ознаки шизофренічного спектра та перший психотичний епізод

- Основи виявлення негативної симптоматики.
- Практикум: «Психотичні помилки мислення — як їх розпізнати».
- Обговорення кордонів психологічної допомоги при психозах.

Тема 6. Органічні, соматоформні та психосоматичні розлади (2 год.)

Практичне заняття 6.1: Основи диференціації органічних і функціональних розладів

- Дементні, амнестичні синдроми: приклади та аналіз.
- Делірій: клінічна картина, поведінкові прояви.
- Відпрацювання алгоритму перенаправлення до психіатра.

Практичне заняття 6.2: Психосоматичні та соматоформні прояви

- Відмінності між симуляцією, соматизацією та функціональним розладом.
- Обговорення ролі психолога в мультидисциплінарній команді.
- Робота з прикладами тілесної симптоматики психогенного походження.

Тема 7. Основи психіатричної допомоги в системі охорони здоров'я (2 год.)

Практичне заняття 7.1: Психіатрична служба в Україні

- Структура, функції та рівні надання допомоги (амбулаторна, стаціонарна, кризова).
- Ролі спеціалістів різного профілю.
- Моделювання маршруту пацієнта з психічними симптомами.

Практичне заняття 7.2: Госпіталізація, супровід, направлення

- Види госпіталізації: добровільна, недобровільна.
- Практичні ситуації: як діяти у випадку небезпеки для себе або інших.
- Ознайомлення з нормативними документами.

Тема 8. Етичні та правові аспекти взаємодії з психічно вразливими пацієнтами (1 год.)

Практичне заняття 8.1: Інформована згода та право на відмову

- Умови отримання згоди, особливості при психічних порушеннях.
- Роль фахівця-психолога: як пояснити ризики і межі допомоги.
- Аналіз етичних дилем (за кейсами).

Практичне заняття 8.2: Захист прав осіб з психічними розладами

- Робота з Законом України «Про психіатричну допомогу».
- Обговорення порушень прав і способів реагування.
- Визначення ролі психолога як етичного посередника.

Тема 9. Міждисциплінарна взаємодія у сфері психічного здоров'я (1 год.)

Практичне заняття 9.1: Командна взаємодія: кейс-розбір

- Моделювання спільного обговорення випадку за участі психіатра, психолога, соціального працівника.
- Розподіл функцій та зон відповідальності.
- Робота з реальними сценаріями клінічної співпраці.

Практичне заняття 9.2: Межі компетентності фахівців

- Визначення ситуацій, коли необхідне перенаправлення або спільне ведення.
- Побудова комунікаційного алгоритму між фахівцями.

- Презентація міні-проектів міждисциплінарного втручання.

6. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Предмет і завдання психіатрії.	7
2	Методи психіатричного дослідження.	8
3	Класифікація психічних розладів	5
4	Афективні та тривожно-депресивні розлади	10
5	Психотичні розлади	10
6	Органічні, соматоформні та психосоматичні розлади	10
7	Основи психіатричної допомоги в системі охорони здоров'я	10
8	Етичні та правові аспекти взаємодії з психічно вразливими пацієнтами	10
9	Міждисциплінарна взаємодія у сфері психічного здоров'я	10
Всього		80

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Пропедевтика психіатрії” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- екзамен.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Пропедевтика психіатрії” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Самостійна робота
5%	5%	5%	5%	5%	5%	70%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Поточне оцінювання	Модульний контроль 3	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (3 заняття, 3 теми – 3 оцінки). 2. Модульний контроль 1 проводиться останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (3 заняття, 3 теми – 3 оцінки). 2. Модульний контроль 2 проводиться на останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (3 заняття, 3 теми – 3 оцінки). 2. Модульний контроль 3 проводиться на останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 3 виставляється на		Оцінювання завдань для самостійного опрацювання

виконання письмового завдання	виставляється на підставі виконання письмового завдання	підставі виконання письмового завдання	
-------------------------------	---	--	--

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-9
2	Проекційний екран	
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	
10	Мультимедійний проектор	
11	Проекційний екран	
12	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Блюма А. «Психіатрія». – Київ: ВСВ «Медицина», 2019.
2. Блюма А.Л. «Клінічна психіатрія». – Київ: ВСВ «Медицина», 2021.
3. Гавенко Л.В., Волошина О.О. «Пропедевтика психіатрії». – Харків: ХНМУ, 2017.

4. Курако Ю.Л. «Курс лекцій з психіатрії». – Одеса: Медицина, 2016.
5. Романчук Л.І. «Клінічна психіатрія для психологів». – Львів: ЛНМУ, 2020.
6. Юр'єва Н.І., Гришина Н.П. «Пропедевтика психіатрії». – Запоріжжя: ЗДМУ, 2022.
7. American Psychiatric Association. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5-TR)*. – APA, 2022.
8. Andreasen N., Black D. *Introductory Textbook of Psychiatry*. – American Psychiatric Publishing, 2020.
9. Gabbard G.O. *Gabbard's Treatments of Psychiatric Disorders*. – APA Publishing, 2022.
10. Gelder M., Harrison P., Cowen P. *Shorter Oxford Textbook of Psychiatry*. – Oxford University Press, 2012.
11. Gelder M.G. *Oxford Handbook of Psychiatry*. – Oxford University Press, 2021.
12. Kolb L.C., Brodie H.K. *Modern Clinical Psychiatry*. – W.B. Saunders, 2020.
13. Leahy R., Holland S. *Treatment Plans and Interventions for Depression and Anxiety Disorders*. – Guilford Press, 2018.
14. Nolen-Hoeksema S. *Abnormal Psychology*. – McGraw-Hill, 2020.
15. Oyeboode F. *Mindreadings: Introductory Guide to Psychiatry*. – CRC Press, 2019.
16. Sadock B. J., Sadock V. A., Ruiz P. *Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry*. – Wolters Kluwer, 2018.
17. Thapar A., Pine D., Leckman J. *Rutter's Child and Adolescent Psychiatry*. – Wiley-Blackwell, 2017.
18. World Health Organization. *ICD-11 Classification of Mental and Behavioural Disorders*. – WHO, 2021.

Інформаційні ресурси:

1. <https://repo.usfu.edu.ua/home> – Електронні ресурси ЗФУУ
2. World Health Organization (WHO) – розділ з психічного здоров'я https://www.who.int/mental_health
3. ICD-11 – Mental, behavioural and neurodevelopmental disorders <https://icd.who.int/browse11/l-m/en>
4. American Psychiatric Association (APA) – ресурси DSM-5-TR, клінічні рекомендації <https://www.psychiatry.org>
5. National Institute of Mental Health (NIMH, USA) – наукові публікації, дослідження, класифікації <https://www.nimh.nih.gov>
6. Mental Health Europe (MHE) – політика, права пацієнтів, етика <https://www.mhe-sme.org>
7. PubMed – база наукових публікацій з психіатрії та психічного здоров'я <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>
8. ScienceDirect – Psychiatry and Mental Health section <https://www.sciencedirect.com>
9. ResearchGate – безкоштовний доступ до статей, підручників, презентацій фахівців <https://www.researchgate.net>
10. Medscape Psychiatry – новини, огляди випадків, базова інформація <https://www.medscape.com/psychiatry>

11. PsychDB (Canada) – клінічні шпаргалки, огляди за DSM-5 та MSE
<https://www.psychdb.com>
12. Національна служба здоров'я України (НСЗУ) – протоколи, маршрути пацієнтів <https://nszu.gov.ua>
13. Міністерство охорони здоров'я України – психічне здоров'я
<https://moz.gov.ua/psihichne-zdorovja>
14. Українська асоціація психіатрів
<https://upa.org.ua>
15. Психіатричний портал України (Архів журналу «Психіатрія»)
<https://psj.org.ua>